

**ZAVOD ZA OBNOVU
DUBROVNIKA**

**PROGRAM OBNOVE
SPOMENIČKE CJELINE
DUBROVNIKA ZA
2023.**

Zavod za obnovu Dubrovnika

Broj: 127-10/10-ms/22

Dubrovnik, 28. prosinca 2022.

Uvod

Prijedlog programa obnove spomeničke cjeline Dubrovnika za 2023. (u daljnjem tekstu: Prijedlog) temelji se na Zakonu o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika, Strateškom planu Zavoda za obnovu za razdoblje 2020.-2022. i Planu upravljanja svjetskim dobrom UNESCOa „Starim gradom Dubrovnikom“ za razdoblje 2021.-2026. godine.

Prijedlog Financijskog plana za 2023. koji je temelj ovom prijedlogu programa zaštite kulturnih dobara, izrađen je kao zaseban akt sukladno odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, Zakona o fiskalnoj odgovornosti i Uputi za izradu proračuna Grada Dubrovnika i financijskih planova proračunskih korisnika Grada Dubrovnika za 2022.-2024.

Zavod za obnovu Dubrovnika je osnovan 1979. godine Odlukom Skupštine Općine Dubrovnik, s ciljem organiziranja i provođenje programa obnove objekata stradalih od potresa 15. travnja 1979. Uvažavajući potrebna posebna znanja i stručnost, radi osiguranja posebnih uvjeta za trajno očuvanje i obnovu spomeničke cjeline, 1986. je donijet Zakon o obnovi ugrožene spomeničke cjeline Dubrovnika – kojim je stari grad s njegovim sastavnim povijesnim dijelovima proglašen ugroženom spomeničkom cjelinom. Izmjenama i dopunama Zakona od 1999. Zavod za obnovu Dubrovnika je osnovan kao javna ustanova kojoj su osnivači Republika Hrvatska, Grad Dubrovnik i Dubrovačko-neretvanska županija. Tako je Zavod za obnovu Dubrovnika, od 1979., jedinstvena upravna organizacija odnosno javna ustanova osnovana zakonom u Republici Hrvatskoj.

Zavod za obnovu Dubrovnika obavlja poslove pripreme, organiziranja i provođenja obnove spomeničke cjeline Dubrovnika i nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika, prema programima obnove spomeničke cjeline u skladu s postojećim dokumentima prostornog uređenja i propisima kojima je uređena gradnja građevina.

Izmjenama Zakona iz 2014. promijenila se visina osnivačkih udjela i Grad Dubrovnik je postao većinski suosnivač (Grad Dubrovnik 55%, Republika Hrvatska 35% i Dubrovačko-neretvanska županija 10%). Osnivačka prava u ime Republike Hrvatske obavlja Vlada Republike Hrvatske, u ime Grada Dubrovnika gradonačelnik Grada Dubrovnika, a u ime Dubrovačko-neretvanske županije župan Dubrovačko-neretvanske županije. Od izmjena Zakona (iz 2014. godine) Zavod se suočava s brojnim poteškoćama, problemima i izazovima te otežanim funkcioniranjem i radom, zbog čega su početkom 2022. započete aktivnosti za izradu nacrtu novog zakonskog okvira, a u kojima je Zavod aktivno sudjelovao. Dodatno, rad i poslovanje Zavoda je već tri godine obilježeno ograničenim sredstvima za programe obnove spomeničke cjeline, kao posljedicom negativnih gospodarskih kretanja povezano s pandemijom COVID -19.

Sredstva za rad Zavoda, za program Administracija i upravljanje osiguravaju osnivači sukladno osnivačkom udjelu, a za Program zaštite kulturnih dobara sredstva većim dijelom osigurava Grad Dubrovnik, a manjim dijelom se osiguravaju iz vlastitih prihoda, donacija temeljem sporazuma o suradnji, pomoći temeljem prijave na natječaje, namjenskih prihoda iz povrata uložениh sredstava te na druge načine u skladu sa zakonom.

Plan prihoda i rashoda

1. PLAN PRIHODA	
1.1. Prihodi iz proračuna Grada Dubrovnika	742.850
1.1.1. Za financiranje Programa zaštite kulturnih dobara	495.000
1.1.2. Plan upravljanja	13.300
1.1.3. Za plaće i tekuće troškove	230.550
1.1.4. Za nabavu računala i uredskog namještaja	4.000
1.2. Prihodi od Ministarstva kulture Republike Hrvatske	
1.2.1. Za plaće i tekuće troškove	146.730
1.3. Prihodi iz proračuna Dubrovačko-neretvanske županije	
1.3.1. Za plaće i tekuće troškove	41.900
1.4. Vlastiti prihodi	10.500
1.5. Pomoći - Državni arhiv u Dubrovniku	330.000
1.6. Donacije – JU Rezervat Lokrum	15.000
1.7. Ostali prihodi	20
UKUPNO PRIHODI:	1.287.000

2. PLAN RASHODA	
PROGRAM ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA	856.300
2.1. Potresna obnova blokova zgrada	250.800
2.2. Zgrada na adresi Braće Andrijića 5 i 7 – ex zatvor	244.200
2.3. Palača Sponza	330.000
2.4. Ljetnikovac Gučetić Lazarević	3.000
2.5. Benediktinski samostan i Maksimilijanova rezidencija na Lokrumu	15.000
PLAN UPRAVLJANJA	
– koordinacija upravljanja svjetskim dobrom Grada Dubrovnika	13.300
ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	430.700
UKUPNO RASHODI:	1.287.000

Program zaštite kulturnih dobara

2.1. Potresna obnova blokova zgrada

Planirana vrijednost programa

250.800 €

Program potresne obnove blokova zgrada u povijesnoj jezgri Dubrovnika Zavod je preuzeo 2000. godine od tadašnjeg Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja.

Radovi se izvode prema projektu potresne obnove kojima se blokovima zgrada povećava mehanička otpornost i stabilnost na djelovanje potresa za 1 stupanj MCS ljestvice. Proviđi se samo prva faza projekta, odnosno radovi na vanjskim nosivim zidovima koji ne zahtijevaju iseljenje korisnika objekata, dok bi sljedeća faza trebala biti ojačanje međukatne konstrukcije i unutrašnjih nosivih zidova. Tek s radovima druge faze bi se moglo smatrati da je nosiva konstrukcija u cijelosti ojačana. Prioritetni objekti za potresnu obnovu su blokovi zgrada u povijesnoj jezgri koji su smješteni na terenu sa debelim slojem nasipa iznad osnovne stijene, a što je radi amplifikacije potresnih valova uzrokom dodatno povećanog potresnog rizika.

Izvođenje radova (temeljem ugovora sklopljenim u rujnu 2022.):

-blok B – 48 (Placa - Nalješkovićeve - Prijeko - Antuninska)

Ukupan broj katastarskih čestica: 7

Ukupna bruto površina: 2.194,30 m²

Ostale aktivnosti: Izrada studije (znanstveno/stručna), izrada projektne dokumentacije, provođenje stručnog nadzora

2.2. Zgrada na adresi Braće Andrijića 5-7, ex zatvor

Planirana vrijednost programa

244.200€

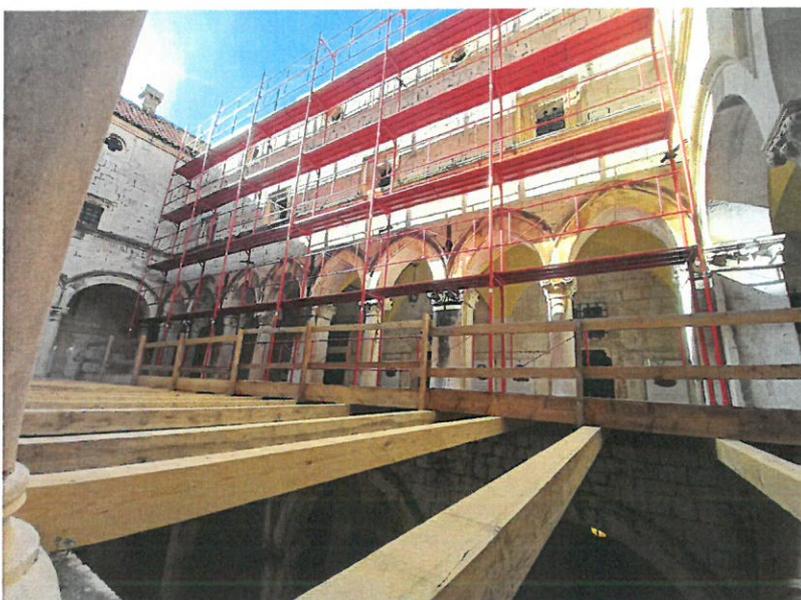

Zgrada nekadašnjeg zatvora u vlasništvu je Grada Dubrovnika, te je dio cjeline namijenjene uspostavi arheološkog in-situ muzeja na Pustijerni. Prema glavnom projektu rekonstrukcije krovišta i izmjene vanjske stolarije, što uključuje i Projekt zgrade u odnosu na racionalnu uporabu energije i toplinsku zaštitu i zaštitu od buke, u 2022. započelo je izvođenje radova. U 2023. godini planiran je nastavak i dovršetak ugovorenih radova, te usluga stručnog nadzora.

2.3. Palača Sponza

Planirana vrijednost programa

330.000€

Temeljem Sporazuma o suradnji pri obnovi palače Sponza s Državnim arhivom u Dubrovniku, Zavod je u 2022. godini sklopio ugovor za izvođenje radova konstrukcijske sanacije palače Sponza.

Prema Glavnom i izvedbenom projektu – projektu konstrukcijske sanacije radovi obnove se odnose na radove sanacije, obnove i restauracije te podrazumijevaju konstrukcijsku sanaciju kamenih elemenata nosive konstrukcije, kao i drvene krovne konstrukcije, obnovu krovišta, pokrova i podnih slojeva u južnom dijelu potkrovlja, sanaciju metalnih ključeva postojećih natega na pročeljima te obnovu i restauraciju kamene plastike i vanjske stolarije. U 2023. godini planiran je nastavak i završetak ugovorenih radova, te usluga stručnog nadzora. Ako se osiguraju sredstva, planirano je izvođenje restauratorskih radova, prema projektu čija izrada je u tijeku.

2.4. Ljetnikovac Gučetić Lazarević

Planirana vrijednost programa

3.000€

Namjena ljetnikovca je društveno - kulturni centar sa tematiziranim programskim dijelom posvećenim Ruđeru Boškoviću.

Kroz obnovu i revitalizaciju ljetnikovca potrebno je očuvati vrijednosti i integritet samog spomenika, te kroz kulturno društvenu namjenu omogućiti interpretaciju važnih dosad neispričanih baštinskih priča. Planirani sadržaji namijenjeni su lokalnom stanovništvu i razvoju kulturnog turizma, budući je na taj način moguće ostvariti održivost objekta, te generirati povrat sredstava uloženi u obnovu, a istovremeno poslužiti za rasterećenje povijesne jezgre.

Nakon što je izrađena idejna i glavna projektna dokumentacija, u 2023. godini je preostala izrada izvedbene projektne dokumentacije za rekonstrukciju, revitalizaciju i prenamjenu ljetnikovca i postav interpretacijskog centra Ruđera Boškovića.

Ostale aktivnosti: priključenje na distribucijske mreže, prijava projekta na financiranje iz europskih fondova, te eventualno provođenje postupaka za javnu nabavu radova i stručnog nadzora.

2.5. Benediktinski samostan i Maksimilijanov ljetnikovac na Lokrumu

Planirana vrijednost programa

15.000€

Temeljem Sporazuma o suradnji pri izradi dokumentacije za obnovu Benediktinskog samostana i Maksimilijanovog ljetnikovca na Lokrumu s JU Rezervat Lokrum, Zavod je 2020. godine izradio Konzervatorski elaborat kompleksa Benediktinskog samostana i Maksimilijanovog ljetnikovca na Lokrumu. Elaboratom je predviđeno provođenje istraživanja u prostorijama koje tada nisu bile dostupne. Nakon izvedbe, dokumentiranja i analize arheoloških i konzervatorsko-restauratorskih sondi, potrebno je izvršiti dopunu konzervatorskog elaborata sukladno zaključcima nakon dodatnih istraživanja, te ishoditi suglasnost Konzervatorskog odjela u Dubrovniku. Istraživanja su ugovorena u 2022., a u 2023. je planiran završetak izrade dopune elaborata.

Projekti u pripremi

Ukoliko bi se tijekom godine osigurala dodatna i dostatna sredstva (neovisno iz kojeg izvora - proračun Grada Dubrovnika, prihodi od povrata uloženi sredstava, raspodjela rezultata poslovanja, donacije i pomoći), Zavod planira nastaviti aktivnosti na sljedećim projektima:

Ljetnikovac Bozdari Škaprlenda

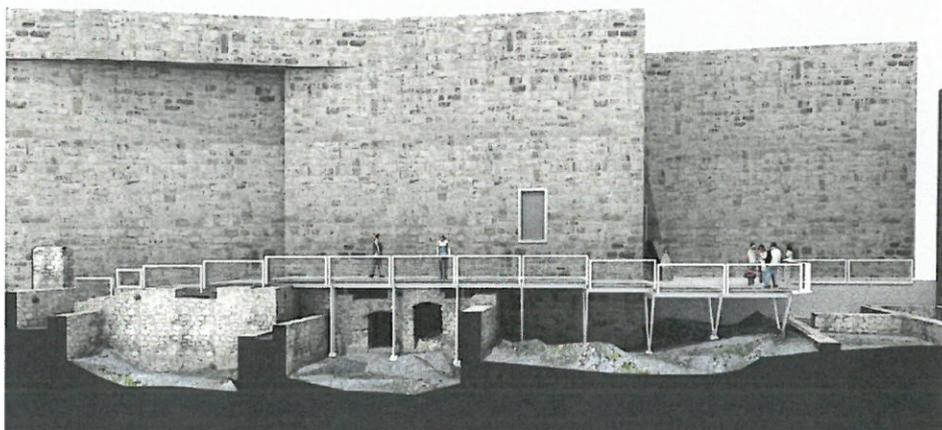

Namjena ljetnikovca je interpretacijski centar / centar za posjetitelje.

Izrađeno je idejno rješenje rekonstrukcije ljetnikovca, te je potrebno dovršiti izradu idejne muzeološke koncepcije postava na temu vode.

Ostale aktivnosti: osigurati nužne preduvjete za razvoj projekta, izmjena GUP-a i otkup parcele za formiranje parkirališta (Grad Dubrovnik), nakon čega je moguće pristupiti izradi glavnog projekta rekonstrukcije. Također, ukoliko bi se osigurala sredstva, planiraju se restauratorski radovi na slici *Pad Giganta*, strapiranoj sa stropa saloče na prvom katu.

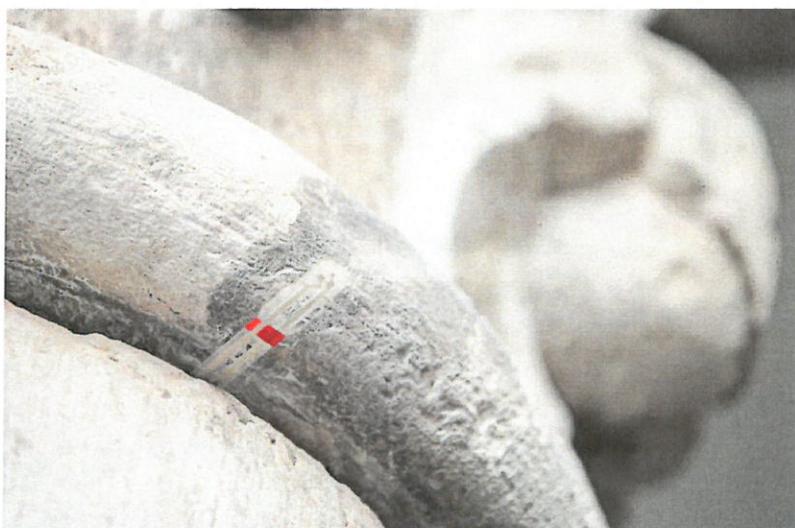
Uspostava arheološkog in-situ muzeja na Pustijerni

Grad Dubrovnik ima namjeru uspostaviti arheološki in-situ muzej na Pustijerni sa ponovnom uspostavom Ulice ispod mira, unutar zgrade ex zatvora, bastiona sv. Spasitelja, te arheološkog nalazišta na Pustijerni.

Nakon što je Zavod izradio konzervatorski elaborat za zgradu ex zatvora, ishođeni su konzervatorski uvjeti za interdisciplinarno istraživanje zgrade ex zatvora, bastiona sv. Spasitelja i arheološkog nalazišta na Pustijerni, koje će prepoznati zajedničko prostorno – funkcionalno usmjerenje na kojem će se razvijati koncepcija budućeg arheološkog muzeja. Izrada je započeta u 2022. godini. Ovisno o osiguranim sredstvima i rezultatima istraživanja, bit će potrebno arheološko istraživanje bastiona sv. Spasitelja, kao i priprema i provedba natječaja za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje.

Knežev dvor

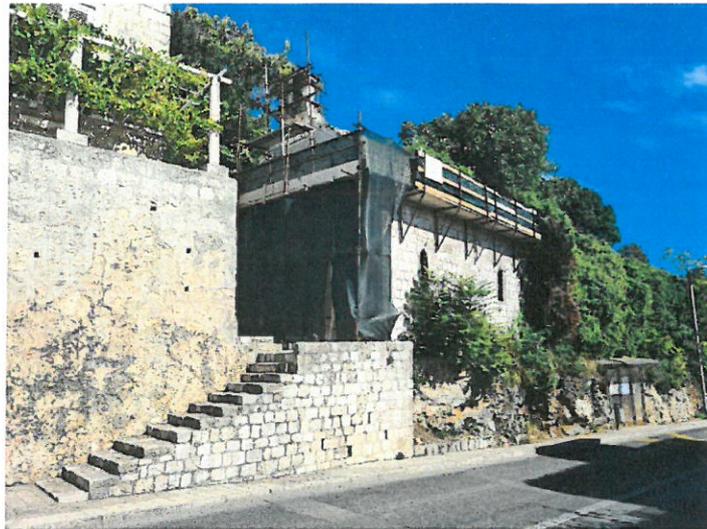

Knežev dvor je namijenjen stalnom postavu Kuturno-povijesnog muzeja ustanove Dubrovački muzeji. Objekt je statički saniran osamdesetih godina, dok je rekonstrukcija atrija provedena 2015. godine te je zbog dotrajalosti instalacija, raznih oštećenja i suvremenog načina korištenja prostora potrebna obnova cjelokupnog interijera. Organizacijom novog modela korištenja i novog postava i instalacije zahtijevaju obnovu, na što bi se nadovezao i novi postav.

Planira se provođenje monitoringa prema programu istražnih radova iz 2022., a sve kako bi se stvorila osnova za izradu projektne dokumentacije za konstrukcijsku sanaciju i prateće konzervatorske radove na zapadnom trijemu, što bi bilo moguće ako bi se osigurala potrebna sredstva.

Za Knežev dvor kao cjelinu, planira se izrada elaborata kojim bi se sagledala ukupna problematika trenutačno neprimjerenog stanja te donio prijedlog programa aktivnosti s rokovima. Nakon analize ranije izvedenih radova obnove (od potresa 1979. godine do danas), stanja cjelokupne instalacije, lokalnih oštećenja i vlaženja, namjene prostorija, te održavanja, izradio bi se program s planom i redoslijedom aktivnosti. Na temelju elaborata koncipirao bi se projektni zadatak za cjelovitu obnovu interijera.

Crkva sv. Roka na Boninovu

Crkva svetog Roka na Boninovu zavjetna je crkva iz 16. stoljeća, sagrađena u čast svetog Roka, zaštitnika od kuge. Zbog dugogodišnje zapuštenosti i oštećenja, stanje crkve predstavljalo je opasnost po prolaznike, te je postavljena zaštitna skela oko objekta. Zavod je u 2022. pokrenuo izradu geodetskog i arhitektonskog snimka postojećeg stanja, kao i projekta konstrukcijske sanacije. Po ishodu potvrde glavnog projekta, ukoliko se osiguraju potrebna sredstva za obnovu, Zavod će pristupiti postupku nabave izvođenja radova.

Skela oko Orlandovog stupa

Prema izvješću stručnog tima iz ICOMOSA, predloženo je produženje monitoringa na Orlandovom stupu, kao i poduzimanje drugih aktivnosti - izrada Plana hitnih intervencija, novelirana 3d snimka postojećeg stanja i dr. te je potrebno zadržati postojeću skelu oko Orlandovog stupa i narednu godinu.

Obnova komunalne infrastrukture

Zavod je u 2022. godini započeo izradu arhitektonskog snimka postojećeg stanja Skalina od Jezuita i poljane Ruđera Josipa Boškovića, koji obuhvaća fotogrametrijsko snimanje oštećenja. Snimak je osnova za izradu konzervatorske i projektne dokumentacije za uređenje javnog prostora Boškovićeve poljane, te za projekt restauratorskih radova na Skalinima od Jezuita, koja se može planirati ako se osiguraju sredstva.

Hitne intervencije

U pravilu se svake godine pojavi potreba za provođenjem radova hitne sanacije određenih dijelova objekata koji su oštećeni iznenadnim djelovanjima (jak vjetar, oborine, devastacija i sl.) te postanu opasnost po prolaznike i okoliš.

Plan upravljanja svjetskim dobrom Dubrovnik

Planirana vrijednost programa

13.300€

Poslovima oko izrade Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“, Zavod je bez utvrđene metodologije izrade te iznalazio rješenja „u hodu“, a koja su se pokazala uspješnim i potvrdila jednoglasnim usvajanjem Plana. Plan upravljanja usvojen je od strane Gradskog vijeća Grada Dubrovnika dana 29. ožujka 2021.

Zavod kao koordinator provedbe Plana upravljanja predstavlja institucionalnu fokalnu točku za koordiniranje i participiranje svih dionika uključenih u upravljanje svjetskim dobrom - građana, udruga civilnog društva, institucija od lokalne do državne razine, u provođenju akcijskog plana sa strateškim aktivnostima iz područja upravljanja, zaštite i očuvanja kulturnog dobra, turizma, urbanizma, prometa, rizika i održivosti.

Praksa u implementaciji Plana i iskustva Zavoda treba poslužiti donošenju provedbenih propisa u Republici Hrvatskoj, koji će biti podloga za postupanja za ostala svjetska kulturna dobra.

U 2023. Zavod planira sljedeće :

- Uspostava i rad upravljačke komisije – organiziranje, moderiranje i dokumentiranje redovitih i učinkovitih koordinacijskih sastanaka upravnog i izvršnog odbora, te radnih skupina, vođeno načelima partnerstva i suradnje javnog, privatnog i civilnog sektora
- Informiranje, komunikacija i vidljivost provedbe Plana – osiguranje transparentnog i kontinuiranog informiranja javnosti – ciljnih skupina (dionika i ostalih javnopravnih tijela), šire

javnosti, medija, koristeći komunikacijske kanale – e-mail, Internet stranice Plana upravljanja (podstranica na web stranicama Zavoda) i medijsku vidljivost

- Očuvanje i održavanje svjetskog dobra u skladu s izvanrednom univerzalnom vrijednosti
- Unaprjeđenje razine svijesti učinkovitom edukacijom o očuvanju i održavanju svjetskog dobra - kontinuirana izgradnje kapaciteta
- Ublažavanje potencijalnih rizika i razvoj uspješnog sustava odgovora u slučaju aktivacije rizika

Predsjednica Upravnog vijeća

Marijeta Hladilo

